

SATUL MEU - LEAGAN DE POVESTE

*Culegere de texte și desene ale copiilor din localitățile
Rezervației cultural-naturale Orheiul Vechi*

SATUL MEU - LEAGĂN DE POVESTE

*Culegere de texte și desene ale copiilor din localitățile
Rezervației cultural-naturale Orheiul Vechi*

Această lucrare reprezintă o culegere de texte și desene realizate de copiii din localitățile Trebujeni, Furceni, Ivancea, Mașcăuți, Marcăuți, Susleni, Holercani și Piatra, câștigători ai premiului I la concursul de creație „Potențialul cultural și natural al localității - mândria satului”, categoria de vârstă a claselor V-VII și VIII-IX, desfășurat de Mișcarea Ecologistă din Moldova în cadrul proiectului „Tinerii din Orheiul Vechi – vocea pentru promovarea durabilă a Rezervației”, implementat cu suportul Serviciului Silvic al Statelor Unite ale Americii (US Forest Service).

US Forest Service este o instituție multifuncțională, care administrează terenurile publice din Statele Unite ale Americii în scopuri silvice, dar și pentru promovarea valorilor ce țin de conservarea biodiversității și a patrimoniului cultural, protecția apelor, dezvoltarea oportunităților de recreere și educație ecologică. Mai multe detalii despre US Forest Service puteți afla accesând pagina web: www.fs.fed.us.

Concursul de creație „Potențialul cultural și natural al localității - mândria satului” a fost desfășurat cu scopul de a crește gradul de cunoaștere și atașament al tinerilor din Rezervația Orheiul Vechi față de potențialul localității de baștină. Lucrările câștigătoare incluse în această culegere, fiind o invitație, pentru cititori, de a vizita și de a descoperi cele mai frumoase locuri cu care se mândresc copiii din satele amplasate în arealul Rezervației.

Mai multe detalii despre concurs și proiect, în ansamblu, puteți afla accesând pagina web:

<http://mem.md/tineri-din-orhei-vocea-pentru-promovarea-durabila-a-rezervatiei/>

Aducem mulțumiri US Forest Service pentru suportul oferit în realizarea acestei culegeri, dar și tuturor celor care s-au implicat în desfășurarea concursului „Potențialul cultural și natural al localității - mândria satului”. În mod special, le exprimăm recunoștință profesorilor care au ghidat copiii în realizarea lucrărilor:

Sergiu Suvac, IP Gimnaziul Ivancea

Ludmila Buzilă, IP Gimnaziul Trebujeni

Irina Reaboi, IP Gimnaziul Furceni

Viorica Sârbu, IP Gimnaziul Piatra

Elena Carțan, Gimnaziul Ioan Sârbu, Mașcăuți

Maria Bodean și Ana Popușoi, Liceul Teoretic Holercani

Oleg Bejan, IP Gimnaziul Marcăuți

Mariana Soltan, Gimnaziul Vasile Lupu, Susleni

Cuprins

Rezervația cultural-naturală Orheiul Vechi.....4

Furceni, pogorât din legendă, Eliza GAȘPER, clasa a IX-a, satul Furceni6

Plin de vrajă și mister, Felicia MUNTEANU, clasa a VII-a, satul Furceni.....7

Ivancea, Daniela SPĂTARI, clasa a IX-a, satul Ivancea.....8

Leagăn de dor, Evelina RUSU, clasa a VII-a, satul Ivancea.....9

Un sat plin de comori, Nicoleta PORUBIN, clasa a VII, satul Holercani.....10

Născută într-un colț de rai..., Vlada SANDU, clasa a IX-a, satul Holercani.....11

Marcăuții mei, Sanda URSU, clasa a V-a, satul Marcăuți.....12

Mai aproape de cer și... de Dumnezeu, Dorina CURCUBET, clasa a IX-a, Marcăuți.....13

Colț de lume... binecuvântat, Ludmila CARȚÂN, clasa a VI-a, satul Mașcăuți.....14

Satul meu-mândria mea, Sanda PLĂVAN, clasa a VIII-a, satul Mașcăuți.....15

Leagăn de poveste, Xenia ROMANIUC, clasa a IX-a, satul Piatra.....16

Paradisul copilăriei mele, Livia POJAR, clasa a VI-a, satul Piatra.....17

Satul meu, comoară rară, Tatiana GUJA, clasa a VI-a, satul Susleni.....18

Satul Susleni, Alina CONDREA, clasa a VIII-a, satul Susleni.....19

Raiul sufletului meu, Liviu JOMIRU, clasa a VIII-a, satul Trebujeni.....20

Plaiul meu - comoară sfântă..., Madina ERHAN, clasa a VII-a, satul Trebujeni.....21

Ediție realizată de: Mișcarea Ecologistă din Moldova

Coordonator: Elena Scobioală

Redactor: Ionel Căpiță

Design și procesare: Ala Stăvilă, Continental Grup SRL

Toate drepturile rezervate. Această culegere se distribuie gratuit.

! Această culegere a fost realizată cu suportul US Forest Service.

Opiniile exprimate în această lucrare sunt cele ale autorilor și nu angajează responsabilitatea finanțatorului.

Rezervația cultural-naturală Orheiul Vechi

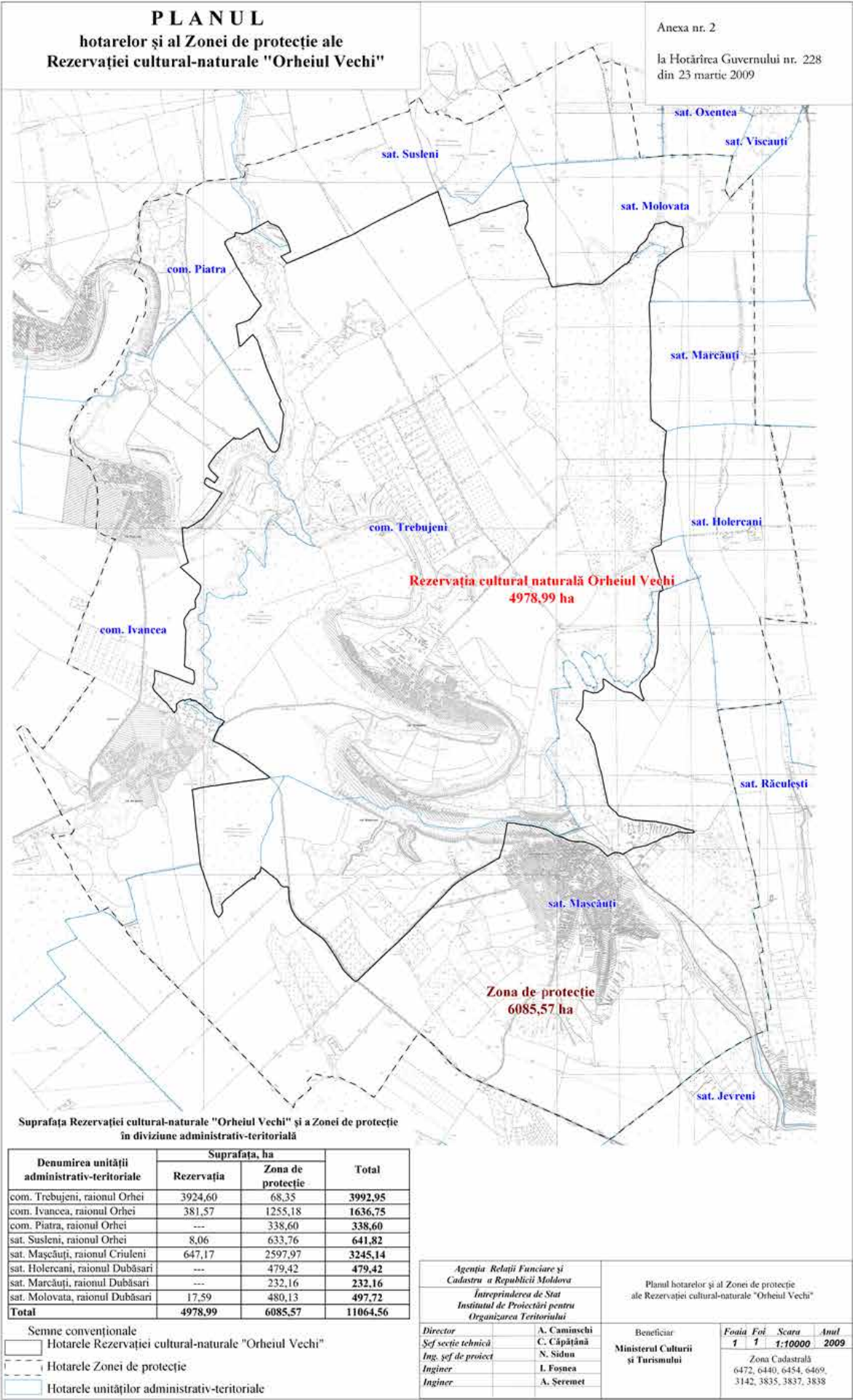
Rezervația Orheiul Vechi este un sit cultural-natural de importanță națională, amplasată în partea centrală a Republicii Moldova, în Valea Răutului. Ocupă o suprafață totală de 11064,56 ha, din care 4978,99 ha reprezintă suprafața Rezervației, iar 6085,57 ha este Zona de protecție (zona tampon) a Rezervației. Teritoriul Rezervației include aproape în totalitate ariile comunei Trebujeni cu satele Trebujeni, Butuceni, Morovaia, precum și teritorii adiacente ale com. Ivancea la vest cu satele Furceni și Brăneși, la nord s. Susleni, la sud s. Mașcăuți și la nord-est s. Molovata. De asemenea, teritoriul Zonei de Protecție al Rezervației mai include și com. Piatra, s. Mărcăuți și s. Holercani.

Rezervația cuprinde un important segment al Platoului Moldovenesc, care fiind traversat de râul Răut s-a aprofundat în formațiunea calcaroasă sarmațiană de la baza acestuia, formând o succesiune de benzi și meandre, cu coaste abrupte, grote și peșteri. Rezervația cultural-naturală Orheiul Vechi este unul din acele locuri nemaipomenite unde putem găsi zeci și sute de viețuitoare, care discret își îndeplinesc importante funcții în menținerea echilibrului ecologic și evoluția mediului înconjurător. Potențialul natural al Rezervației cultural-naturale Orheiul Vechi, reprezentat de rezervația peisagistică Trebujeni (500 ha) și masivele de pădure

din fondul silvic național, în principal, este neașteptat de complex. Peisajele de stâncărie, cele acvatic, silvice, de luncă dar și cele agricole, specifice pentru areal, ascund o oază de verdeață și o lume minunată a celor care nu cuvântă.

Rezervația cultural-naturală Orheiul Vechi, în calitate de unitate autonomă, este parte componentă a Parcului Național Orhei cu suprafața totală de 33,792.09 ha, creat prin Hotărârea Parlamentului RM „Privind fondarea Parcului Național „Orhei” nr. 201 din 12 iulie 2013 și Hotărârea Guvernului “Pentru aprobarea Regulamentului de funcționare a Parcului Național Orhei” nr. 923 din 12.11.2014.

Deosebit de important este potențialul cultural al acestui areal, Rezervația Orheiul Vechi cuprinzând un cadru arheologic de excepție (așezări, cetăți, complexe rupestre din diverse epoci istorice), o varietate istorico-arhitecturală, habitat rural tradițional și originalitate etnografică. În partea centrală a Rezervației pe o suprafață de peste 500 ha este delimitat Peisajul Arheologic Orheiul Vechi. Datorită unicității sale, Peisajul Arheologic Orheiul Vechi a fost inclus, în anul 2014, în Lista Indicativă UNESCO, iar în septembrie 2015 a fost nominalizat pentru înscriere în Lista Patrimoniului Mondial UNESCO.

FURCENI, POGORÂT DIN LEGENDĂ

Furceni, din ținutul Orheiului, este o așezare pitorească, înconjurată de păduri dădora de gorun, carpen, frasin, vișin turcesc, păr sălbatic, corn, ulm-de-câmp etc., etc. O călătorie pe aceste locuri provoacă impresii deosebite. Frumusețea naturii, așezările geto-dacilor, bucătăria tradițională sunt doar câteva revelații pentru care face să ajungi la Furceni.

O legendă, ajunsă până la noi, spune că în vremuri străvechi, când satele Moldovei aveau de suferit în urma invaziilor tătarăști, un țăran din partea locului avea o prea frumoasă fată. Vestea despre frumusețea ei a ajuns până la urechile hanului, care tot atunci trimise o ceată de călăreți să i-o aducă. În momentul acela, când au tăbărit trimișii hanului la casa țăranului, minunea de fată era cu furca în brâu și torcea. Când îi zărise, fată căută să fugă. Iar tătarii? După ea – s-o prindă! Fata, de cum a ajuns la Răut, a aruncat furca în apă și aceasta s-a transformat în punte. A trecut râul și tot atunci s-a făcut nevăzută, a dispărut tot atunci și puntea. Un tătar, ca să nu piardă urma fetei, a aruncat în calea ei o furcă cu patru coarne... Aceasta, atingându-se de pământ, s-a transformat în patru drumuri. Legenda spune că pe unul dintre ele fata a reușit să fugă în pădure și să se ascundă. Tătarii mult au căutat-o, dar așa și nu au mai dat de urmele acelei fete. Astfel, hanul tătarilor a rămas cu pofta în cui, fără măcar s-o vadă pe cea prea frumoasă fată despre care glăsuiește legenda. Oricine ajunge astăzi la Furceni poate vedea și cele patru drumuri și podul peste Răut...

Sunt locuri de legendă, locuri de vizitat... De exemplu, „Furceni - Selitra”, care în sat mai este numit și „Holm”, te cucerește prin grottele sale. Aici, de-a lungul vremii, localnicii au tot scos piatră calcaroasă, lăsând dovadă generațiilor viitoare aceste hrube ce par să ducă în adâncul pământului. Majoritatea pereților sunt zugrăviți cu fel de fel de inscripții și desene ale unor autori anonimi. Se mai spune că Furceni - Selitra a fost și un adăpost al geto-dacilor...

Pitoresc e și locul unde Drăghinci și Ivancea, aceste două pâraieșe, se contopesc cu Răutul ce tot cotește printre stânci. Pe aici malul stâng al acestui râu parcă nu ar fi frate cu malul drept, care e străjuit de o pădure cu umbră multă...

Ceea ce impresionează foarte mult sunt și oamenii de aici, ospitalitatea acestora. Te poți convinge de cum le treci pragul. O dovadă e și dna Elizaveta Gașper, cunoscută prin bucatele pe care le pregătește. Sarmale ca la ea, plăcinte, ciorbă de fasole, tocăniță și, desigur, mămăliga cu friptură de porc și brânză de vaci – să tot cauți! Dar ce vin de casă, mamă-mamă?

Cine are plăcere să rămână și peste noapte în ambianța acestor locuri de basm poate alege chiar pensiunea familiei Gașper. Nu pun la îndoială că cel care și-a dus pașii măcar o singură dată pe la Furceni, va dori să mai revină, să-și mai umple sufletul de vrajă.

Eliza GAȘPER, clasa a IX-a, satul Furceni

SATUL MEU-

PLIN DE VRAJĂ ȘI MISTER

Amplasat într-un colț de lume, cu peisaje magnifice, cale de 45 km de la or. Chișinău, se înalță un sătuc. E Furceni, o vatră străveche ce și-a clădit nemurirea pe fundul Mării Sarmatice, care, retrăgându-se cu milioane de ani în urmă, a lăsat vederii noastre un șirag de dealuri, cu subsoluri calcaroase, caracteristice ținutului Orhei. Peisajul geografic este străjuit de codrii seculari, care au acoperit, în vremuri demult apuse, întreaga Moldovă. Desigur adânci, unde cu greu pătrund razele soarelui, adăpostesc mulțime de vietăți. Ca un șarpe misterios, bătrânul Răut se strecoară printre dealuri și stânci, ducându-și apele vălurând la vale.

O adevărată revelație sufletească am trăit noi, elevii, dimpreună cu profesorii, poposind pe aceste locuri. Am ajuns și la Holm și la Cele Cinci Grote... Când am intrat în interiorul Holmului, am simțit cum ne înfășoară un fel de liniște nepământască, iar întunericul, aveam impresia că este de-a gata să ne înghită, rămași fără cea mai mică sclipire a soarelui... Astfel de emoții unde în altă parte le mai poți trăi?

Foarte mult mi-a plăcut și excursia la Stânca Corbului. Deși am întâlnit multe greutăți, toate acestea au fost uitate în clipa când în fața ochilor apărut acest minunat tablou. Și mi-am zis pe dată: iată adevărata fascinație! Cum poți să compari tablourile postate pe Internet, oricât ar fi ele de cuceritoare, cu ceea ce vezi în Natură? Gustul de viață nimic altceva nu ți-l poa-

te trezi, precum o poate face Natura divină în care trăim, izvorul curat, ce curge murmurând la vale, iarba plină cu rouă, vântul ce clatină verdele ce ne vede...

Excursia noastră poate că nu ar fi avut acel fior magnific, dacă nu am fi trecut și pragul lăcașului sfânt, cu hramul Sf. Mihail, situat în centrul satului; dacă nu întârziam cu ochii pe monumentele ce străbat timpurile cu memoria lor. Aici, la Furceni, amprenta eternității e pretutindeni; aici fascinația e la ea acasă. Dar, cum se vede, și dorința localnicilor de a păstra cu sfințenie pitorescul din jur, neschimbată de-a pururi este. Astfel călătorul, ajuns pe aceste locuri, vrăjit de pitorescul din jur, rămâne, cum se spune pe la noi, fără cuvinte. Abia după ce își revine, cearcă să povestească și altora despre divinitatea de la Furceni. Eu am văzut-o. Trăiesc cu ea.

Felicia MUNTEANU, clasa a VII-a, satul Furceni

LEAGĂN DE POVESTE

Acest colțisor de rai, Ivancea, este înconjurat de codri și este mereu învăluit de un aer curat, proaspăt, de pădure, mult tămăduitor. Localitatea este vizitată de mai mulți turiști. Oamenii satului sunt deosebit de generoși și buni la suflet. Aici este o biserică ortodoxă, două școli și, desigur, Conacul, înălțat de boierul Carabet Balioz, este unul dintre cele mai valoroase monumente arhitecturale din ținutul Orheiului. Boierul Carabet Balioz

a construit acest conac care se păstrează până în zilele noastre. Parcul din preajma conacului Balioz, are o suprafață de 7 hectare. În parc sunt o mulțime de pomi fructiferi și de copaci decorativi, specii rare.

Sunt fericită că m-am născut anume aici și văd aceste locuri minunate aieva și în vis.

Daniela SPĂTARI, clasa a IX-a, satul Ivancea

Deși nu m-am născut în Ivancea, această localitate mereu va rămâne pentru mine un colțisor de rai, un loc plin de amintiri plăcute. Aici s-au născut și au copilărit părinții și bunicii mei. Satul Ivancea este casa mea mare și frumoasă în care mă simt totdeauna bine, mă simt fericită. Cu nimic în lume nu aș putea compara clipele petrecute aici cu familia. Nu pun la îndoială că despre Ivancea îmi voi aminti și peste ani cu mare drag – de pădurile, de ciripitul păsărilor în fiecare dimineață de primăvară, de sărbătoarea Paștelui, cu mirosul de tămâie, mir și cozonac.

Satul Ivancea se află în Codrii frumoși ai Moldovei, fiind așezat plâpând într-o zonă unde găsim multe lacuri și izvoare line, iamașuri cu iarbă verde și hrănitoare. Aici în sat oamenii sunt simpli și modești, harnici și săritori la nevoie, întotdeauna doritori de a primi oaspeți. Pentru că este un sat de moldoveni și ucraineni, în localitate au loc diferite activități culturale: festivalul etniilor, cu genericul Sub același cer, festivalul Baloanelor cu aer cald, festivalul Cucuteni – cultura veche reflectată în ceramică. Ansamblurile de dans și cor adună tineri și vârstnici pentru a prezenta spectacole și concerte de zile mari. Satul mai are și o istorie frumoasă, descrisă într-un conac secular, numit Balioz. Aici găsim un parc cu mulți și diferiți copaci adunați din toată lumea. Mai avem o grădiniță și o școală mare cu învățători buni și cumse-

cade. Îmi place să trăiesc aici pentru că omul de la sat se bucură de tot... de ploaie, de zăpadă, de soare și de vânt.

Îmi place iarna în satul Ivancea când vin sărbătorile – colindele se aud de departe – cântece și clopoței. Îmi mai place focul aprins în sobă și cum trosnesc lemnele umede.

Aici țăranul se plimbă cu căruța trasă de cai. Îmi place când țăranul din Ivancea ia masa în câmp: un strugure, un simplu măr, o nucă găsită, căzută toamna undeva, o bucată de brânză cu ceapă verde, un cartof sau porumb copt la foc. Oamenii se bucură de tot ce le oferă natura.

Îmi mai place dimineața de primăvară aici, deoarece inspiri aer rece care îți dă sănătate. Apoi te uiți cu mândrie la mușcatele așezate frumos în verandă. Îmi place cum primăvara în satul Ivancea tractoarele brăzdează câmpul. Timpul curge altfel... încet. Viața se scurge lin, nimeni nu se grăbește, oamenii sunt mai liniștiți, nu stresați, mai muncitori, mai sănătoși. Toate acestea înseamnă satul Ivancea.

Așa că cine este mai fericit – țăranul sau omul modern de la oraș?

Sunt mândră că am venit să locuiesc în sat și vreau să contribuie și eu la dezvoltarea lui. Pentru mine, satul Ivancea este cel mai frumos loc din câte le-am văzut. Că ar fi să trăiești bucuriile alături de noi?

Evelina RUSU, clasa a VII-a, satul Ivancea

UN SAT PLIN DE COMORI

Adevăratele comori ale satului Holercani sunt biserica, pădurile, colinele, Nistrul și, bineînțeles, oamenii locului. Zestrea lui a fost descoperită demult de unii turiști, care au plecat de aici nostalgici după aceste locuri, dornici de căldura și ospitalitatea oferite de locuitorii satului. Aici, până în prezent, s-au păstrat tradițiile din strămoși - comoară spirituală ce preț nu are. În această privință, sfânta biserică a avut și are un rol de netăgăduit. La Holercani lăcașul Domnului, ce-și are hramul Sf. Nicolae (22 mai), e situat chiar pe malul Nistrului, împrejmuit de o frumusețe de pădure. Aici până și aerul este pătruns de

sfânta sfințelor, de taina credinței, încât a devenit purificator și tămăduitor. Pe cărarea, de lângă dealul ce duce la biserică, se află o peșteră, creată de oamenii care s-au adăpostit acolo pe vremea războaielor.

La marginea satului se află o pădure frumoasă, cu specii de plante rare. Aici, primăvara domnește liniștea și bucuria naturii. Una dintre speciile pe cale de dispariție, pe care o putem găsi aici, este Laleaua pestriță, numită de localnici Bibilica. Cu siguranță, cine ajunge la Holercani, poate descoperi nu doar... Laleaua pestriță.

Nicoleta PORUBIN, clasa a VII, satul Holercani

NĂSCUTĂ ÎNTR-UN COLȚ DE RAI

Cât cuprinzi cu ochii - împrejurimi pitorești, încântătoare, dealuri cu pante domoale, cu podișuri și culmi întinse, cu văi și vâlcele coborând câtinel spre lunca Nistrului. Uneori, când privesc în jur, am impresia că sunt într-o poveste, admirând frumusețea și armonia priveliștilor mirifice ale baștinei mele. Bătrâna localitate, Holercani, este amplasată în centrul Republicii Moldova, nu doar cu peisaje unice, ci și cu oameni de treabă, din viță de răzeși. O legendă spune că denumirea satului se trage de la acea băutură careia în popor i se spune holeră, adusă pe vremuri de ucrainenii care treceau Nistrul și se opreau pe aceste ținuturi.

Construcția hidrocentralei de la Dubăsari a schimbat destinul satului, strămutându-l pe deal. În vale a rămas doar biserica, ce face o punte de legătură între trecut și prezent. Biserica este locul prin care mulți își amintesc cum era satul pe la mijlocul secolului XX... Astăzi, cocoțat pe deal, evadat parcă din calea apelor poartă același nume, dar este cu totul altul este de cum a fost.

Râul Nistru înfrumusețează acest loc atât de drag inimii, străjuind liniștea și purificând acest colțșor de rai. În apele lui se oglindește soarele și lucește ca aurul. Iarba de pe mal e moale și deasă, iar apa e atât de curată, încât se văd pești.

În valea Nistrului, într-o stâncă, pe o distanță de câțiva

kilometri, se află o peșteră artificială, străbătând satul dintr-un capăt în celălalt. Ea a servit drept refugiu pentru locuitorii satului, în timpuri de restriște. Pereții acestei galerii subterane poartă amprente ce datează din timpurile de grea cumpănă când Țara Moldovei era cotropită de turci. Pădurea din apropierea satului ne împodobește viața, ne oferă bucurie, aer curat și, principalul - frumusețea sa. Pădurea de salcâm, stejar și brad este presărată de flori, aici păsările nu se mai opresc din cântarea lor. Unele specii de plante, care sunt înscrise în Cartea Roșie a Republicii Moldova (laleaua pestriță, ghiocelul, lăcrămioara etc.) ne bucură privirea, îndemnându-ne să păzim această frumusețe. Murmurul izvoarelor ne amintește de gătița lor de a potoli setea oricărui trecător.

Sufletul satului sunt oamenii simpli, omenoși, muncitori și veșnic în așteptarea unei minuni. Imaginea satului meu veghează ca o icoană sfântă asupra generațiilor ce se perindă pe scara timpului.

Îl văd... Uite-l... Satul zâmbește... și parcă întinerește. A câta oară el mă convinge că veșnicia nu îi este străină?!

Vlada SANDU, clasa a IX-a, satul Holercani

MARCĂUȚII MEI

Sat micuț și drăguț, așezat pe vârful unei stânci de piatră, pe lângă care curge domol la vale bătrânul Nistru. Denumirea acestei localități se trage de la numele unui boier, căruia îi zicea Marcu. Această ocină i-a fost data boierului Marcu pentru vitejia, fidelitatea și credința sa față de domnitorul Moldovei. Iar el, pe malul acestei stânci, a înălțat o biserică din lemn, care a și constituit temelia înființării acestui sat. Cu timpul, în anul 1816, oamenii au construit o altă biserică, de data aceasta – din piatră, în mijlocul satului. Și a activat acest lăcaș al Domnului până în 1957, când autoritățile sovietice l-au alungat pe Dumnezeu din biserică și au zăvorât acest templu al Tatălui Ceresc. Enoriașii, ca prin foc, au scos odoarele sfinte din biserică ca să le păstreze pentru vremuri mai bune. În pofida timpurilor de restriște, templul Domnului a rezistat. Doar acoperișul a cedat întrucâtva. În neuitatul an 1991 gospodarii din sat, în frunte

cu moș Alexandru Bujor, om de o statură mică, dar cu inimă mare, au început renovarea bisericii. Încetul cu încetul, lucrare după lucrare, biserica ruinată a fost transformată într-o operă de artă, unde sătenii merg din nou la cununie, botez, la cinstirea sărbătorilor creștine. Că ce ar fi satul nostru fără biserică? Ar fi ca o zi fără lumină. Acum, de-ați vedea cât de luminoși la suflet și la chip sunt consătenii mei după ce au trecut pragul acestui sfânt lăcaș cu hramul „Acoperământul Maicii Domnului”. Biserica se transformă într-un adevărat miracol, mulțumită străduinței preotului Valeriu Savciuc. Veniți la Marcăuți și vă veți convinge de toate.

Sanda URSU, clasa a V-a, satul Marcăuți

MAI APROAPE DE CER ȘI... DE DUMNEZEU

Sus-sus, într-un loc frumos, se arată lumii un sătuc, ce poartă de sute de ani numele Marcăuți. El stă pe o stâncă înaltă asemeni unui ostaș moldovean de pe timpurile lui Ștefan cel Mare. La poalele stâncii, apele bătrânului Nistru mai spală pietrele ce păstrează istoria zbuciumată a acestui colț de Țară.

De sus, de pe stâncă, se înfățișează în toată măreția hidrocentrala de la Dubăsari; poți vedea și cele mai frumoase peisaje ale naturii, ce te lăsă fără grai; vezi și cele două defileuri care se unesc de parcă ar fi surori gemene... Privind această stâncă, vei da cu ochii și de o cascadă ce se revarsă hât de sus și ajunge în apele Nistrului. E chiar asemeni unei perle - nimic altceva.

Un alt loc admirabil, cu care ne mândrim, este acel teritoriu de pe malul Nistrului, numit „Mărzâncă”. E locul unde s-a filmat un fragment din pelicula „Se caută un paznic”. Vă amintiți, nu? Ivan Turbincă aruncă moartea cu tot

cu sicriu în apă... Aici vin foarte mulți turiști dintre acei care preferă să zboare cu parapantele, la foarte mari înălțimi, admirând de sus farmecul acestor împrejurimi.

Mult căutată de turiști este și „Potcoava de aur” ce se află în „Harbuz” – un teritoriu protejat, cu dealuri înalte și pline de verdeață. Acum ceva vreme era locul preferat al motocicliștilor. Veneau aici ghidați de aventuri, pentru a-și ridica adrenalina și a căpăta plăceri nemaipomenite. Credeți că, dintre cei ajunși la Marcăuți, numai motocicliștii pot avea parte de clipe de neuitat ?

Dorina CURCUBET, clasa a IX-a, Marcăuți

COLȚ DE LUME... BINECUVÂNTAT

Întrarea în Mașcăuți este străjuită de două dealuri: Roman și Chiclău. De pe înălțimile lor satul se arată ca în palmă. Chiclăul este cel mai înalt, iar în vârf băștinașii au înălțat o cruce ce binecuvântează intrarea și ieșirea din sat.

Localnicii țin la tradițiile și obiceiurile înaintașilor. O dată la doi ani organizează festivalul „Pe dealul Chiclăului”, unde sătenii au posibilitate să-și expună tot ce au mai frumos: articole croșetate, obiecte vechi, icoane pictate, diferite bucate, preparate după rețete știute doar de gospodinele de aici. Desigur, nu lipsește voia bună, creată de ansamblul folcloric „Răzeșii”.

Satul se face remarcat și prin faimosul conac unde a copilărit scriitorul Ioan Sârbu. În curtea conacului și acum dăinuie salcia plângătoare, sădită de marele fabulist. Casa familiei Sârbu păstrează nu doar istoria familiei de nobili, ci și a întregului sat. Memoria neamului Sârbu e vie și prin cinstirea locurilor de veci, din cimitirul satului, ale celor ce au făcut parte din această viță de nobili basarabeni. Gimnaziul din Mașcăuți poartă numele „Ioan Sârbu”. O lume toată știe că biserica din centrul satului este ctitoria părinților lui Ioan Sârbu....

Pitorescul împrejurimilor acestui sat i-a atras pe mai mulți cineaști. Astfel în Mașcăuți au fost filmate piesele „Casa mare”, „Tunul de lemn”, „Viforul roșu” ș.a.

O locație atractivă, în prezent, este pensiunea turistică „EcoVila”, fiind amplasată în așa-zisa „Râpa Chirăului”. Cine nu a fost niciodată prin părțile noastre de unde

să știe despre toate astea? Sunt convinsă că decât de o sută de ori să auzi, mai bine o dată să vezi.

Satul meu

Între văi și între dealuri,
La Răut, pe maluri,
Este așezat,
Ca-n povești, un sat,
Un sat pitoresc,
Sat vechi, românesc,
Mașcăuți toți îl numesc.
Cu oameni glumeți,
Harnici și isteți...
Ca floarea de cireș
E partea Răzeș,
Ca un scump inel,
E partea Nadel
Mai sus de urci –
Dai de Bursuci.
Frumoase căsuțe
Sunt la Țărăncuță.
Fântâni și izvoare –
De arșiți salvatoare,
Apa mult dorită
O găsești în stâncă –
La izvor, la Vălicică.
Nu e altul, zău,
Sat ca satul meu.

Ludmila CARȚÂN, clasa a VI-a, satul Mașcăuți

SATUL MEU-

SATUL MEU-MÂNDRIA MEA

Un loc superb, plin de farmec e satul Mașcăuți. Colindând, în repetate rânduri, împrejurimile lui, mi-am dat seama că sunt bogată... Sunt bogată, deoarece trăiesc aici unde e pace, liniște și atâta dragoste de viață. Aceasta mă motivează să le spun celor pasionați de călătorii, dar și de alpinism, că, poposind în Mașcăuți, vor trăi senzații dintre cele mai alese. Ajuns, bunăoară, pe Dealul Chiclău (cel mai înalt loc din sat), nu doar că te poți bucura de o priveliște magnifică a satului, ci poți să urci și să cobori în stil de alpinist.

Peșterile, cuibărite în trupul acestui deal, sunt asemeni unor ochi ce ne veghează zi și noapte. De aici, odată cu amurgul, în zilele calde ale anului, evadează mulțime de lilieci. La capătul uneia dintre aceste peșteri se găsește o icoană sculptată în piatră.

Și Dealul Roman este un atractiv monument al Naturii. Ajungând sus pe Deal, în partea lui estică – în față îți apare, în toată splendoarea, râul Răut, care se aseamănă aici, în curgerea sa, cu o potcoavă. Frumusețea acestui Deal o întregesc coloritul și mirosul pătrunzător al plantelor...

Chiar dacă Răutul își duce apele pe la margine de Mașcăuți, orăcăitul broscuțelor se aude zi și noapte în tot satul. E o atmosferă de basm, unde animăluțele parcă-parcă se transformă în eroi adevărați ai poveștilor scrise de Hans Christian Andersen.

M-aș bucura nespun, dacă de toate aceste minunății ar avea parte oricine. E dovada că aici natura a pus suflet în crearea acestei lumi.

O personalitate notorie, care a dus în lume bunul nume al satului nostru a fost și rămâne marele scriitor și fabulist, Ioan Sârbu. Azi numele lui îl poartă gimnaziul din Mașcăuți. Ceea ce amintește locuitorilor de aici despre ilustrul înaintaș este și salcia plângătoare, sădită de el acum 160 de ani.

Acum trei ani a vizitat localitatea noastră strănepotul fabulistului, Gigi Căciuleanu – renumit dansator și coregraf. Emoții deosebite i-au trezit în suflet bunătatea oamenilor, precum și aceste locuri, pe unde altădată și-a dus pașii marele înaintaș, Ioan Sârbu. Cu siguranță, izvorul emoțiilor nepereche crește odată cu admiratorii satului și a împrejurimilor localității în care m-am născut și eu.

Sanda PLĂVAN, clasa a VIII-a, satul Mașcăuți

LEAGĂN DE POVESTE

LEAGĂN DE POVESTE

Cuibul în care mi-am desfăcut deja aripile și încet învăț să zbor, este satul meu, Piatra. Numele lui, după cum glăsuiește o legendă, și-l trage de la o piatră monumentală, unde strămoșii noștri se adunau, seară de seară, la șezători. Că o fi așa, că nu o fi așa, pentru mine cel mai mult contează că eu aici m-am născut, aici mi-am petrecut copilăria, alături de frați, surori, aici în mijlocul Naturii. Și mult mi-i dragă Piatra mea. Aici, ca nicăieri în altă parte, în valea satului, merg mână-n mână râul Răut și Stânca noastră, care se înalță falnic, păzind voinicește un întreg regat al naturii. Epocile demult apuse i-au lăsat ca zestre roci prețioase, care au împodobit-o ca pe o regină.

În întâmpinarea tuturor, stânca Mâgla izbucnește din inima pământului, de parcă ar dori să ne arate că frumusețea din interior vrea să iasă la lumina soarelui. Ea ascunde multe taine, inclusiv ale familiilor care se adăposteau în peștera din interiorul ei de teama hoardelor năvălitoare.

Râul Răut, ce susură încet la vale și ne ocolește satul, pare a fi un șarpe uriaș care ne păzește la hotar. El scaldă în apele lui suflete mici, care ici-colo se ivesc, strălucind ca o scânteie și se sting în undulările sale. Izvoarele cu apă lină vin în ajutor, ca să mai poată visa la tinerețea lui, în care purta coroane de nuferi și sufletul îi era curat și fără de griji.

Pe aripile Răutului se întind ogrăzi brodate din diferite fire, ce se deapănă din bobinele trecutului. Una dintre aceste

ogrăzi este conacul familiei Lazo. Edificiul are o arhitectură deosebit de frumoasă, păstrată până în zilele noastre. Ultimii boieri proprietari au fost Gheorghe și Elena Lazo, părinții lui Serghei Lazo.

Reconstruit, acest monument al neamului așteaptă să-și deschidă ușile pentru toți cei dornici de frumos și istorie.

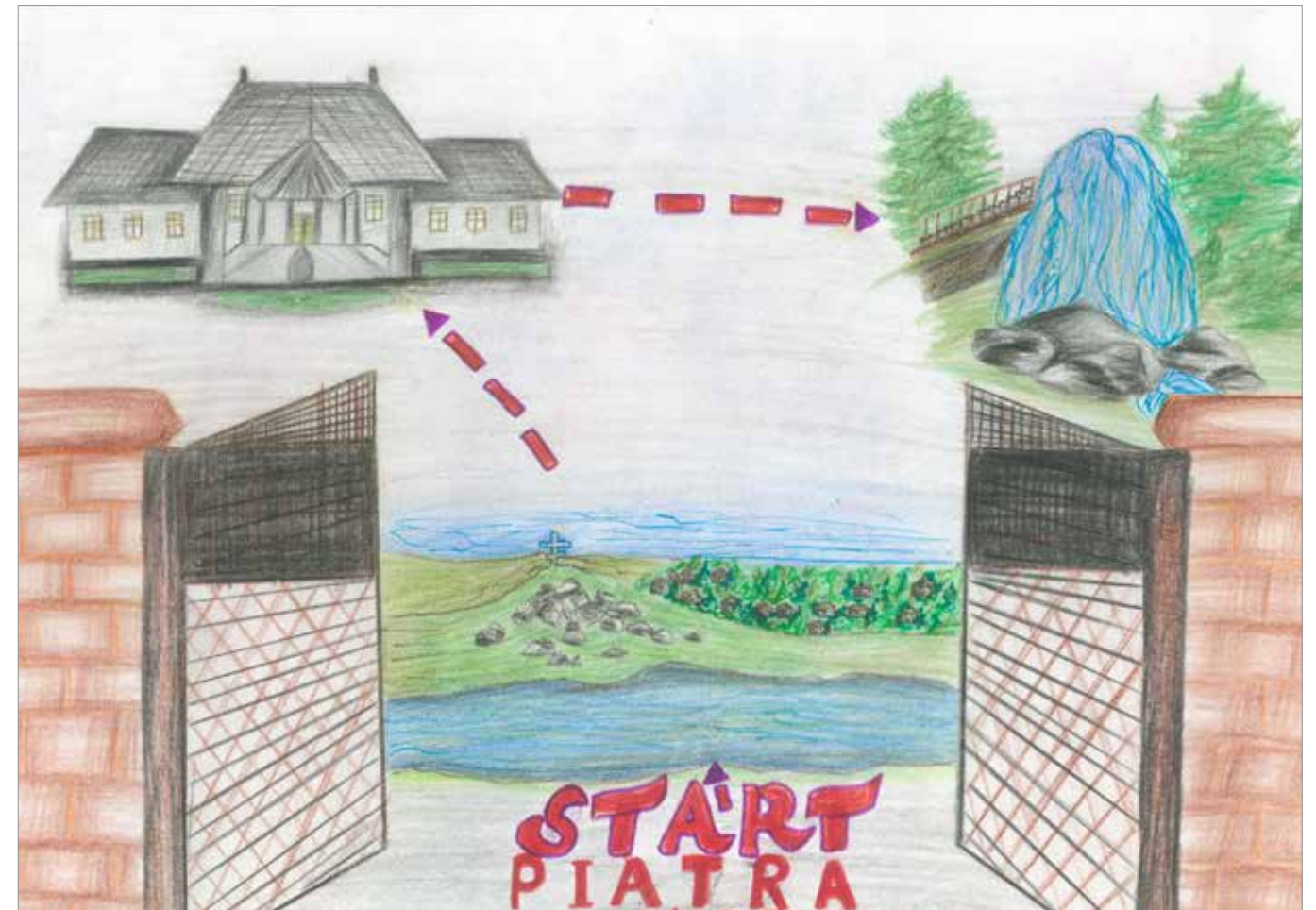
Dacă înaintăm spre centrul satului, ajungem la Gimnaziul Piatra, unde învață copii frumoși, harnici și isteți. Grădinița „Foișorul vesel” îl readuce pe fiecare în minunata perioadă a vieții – copilăria...

La noi soarele apune ca a doua zi să răsară mai blând și mai luminos. Doar aici, ca nicăieri în altă parte, stelele, în fiecare noapte, bucură sufletele oamenilor cu miraculoasele lor spectacole de luminițe. Doar pe această palmă de pământ fântânile dulci îți vor potoli setea și doar aici cântecelele păsărilor ți se vor întipări în minte pentru toată viața.

De va fi să plec vreodată de aici, din Piatra, nu voi uita niciodată gustul apei din fântânile noastre, de piatră, și acel parfum al dimineții din satul meu natal. Există o singură măsură a iubirii, cea de a iubi fără măsură, iar eu îmi iubesc fără măsură baștina mea.

Xenia ROMANIUC, clasa a IX-a, satul Piatra

PARADISUL COPILĂRIEI MELE

Acest paradis e baștina mea, e satul în care am apărut pe lume, e Piatra din ținutul Orheiului. E situat pe malul stâng al Răutului și e foarte pitoresc, cu multe locuri magnifice, care te ademenesc prin frumusețea și farmecul lor.

La intrarea în sat îți iese în cale, cu toate ale ei, bătrâna stâncă, Mâgla. Ea, cu siguranță, păstrează multe taine... Cu măreția, demnitatea și frumusețea ei, Mâgla de secole străjuiește satul nostru.

Mergând încet spre centrul satului, găsești o casă boierească cu un aspect arhitectural deosebit, care a fost construită în secolul XIX și care aparținea moșieriei Matilda Lazo. Acest conac-muzeu, după reconstrucție și reparație, urmează să-și deschidă larg ușile pentru vizitatorii dornici de a face o călătorie imaginară în timp și a vedea cum era traiul boierilor la acea vreme. Mulțumită acestei familii de boieri satul nostru are și o biserică veche asemănătoare cu corabia lui Noe.

S-au mai păstrat și până astăzi aici unele case țărănești, cu stâlpii din piatră și cu ornamente tradiționale, iar fiecare dintre ele se aseamănă cu cel care a creat-o: cu ochii senini, cu nasul drept, cu fruntea lată și deșteaptă, cu căciula așezată cu fudulie.

Făcând câțiva pași de la muzeu spre răsărit, ajungi în curtea gimnaziului Piatra, unde stă falnic monumentul

unui tânăr voinic în uniformă militară, sovietică, iar pe o plăcuță este scris cu litere rusești: Сепрей Георгиевич Лазо.

Dinspre răsărit satul este străjuit de o alee de nuci bătrâni care au fost plantați încă pe vremea când dascălii mei erau elevi. Ei se înalță falnic salutând cu ospitalitate fiecare vizitator al meleagurilor noastre, fiind ca o punte de legătură cu satul vecin, Jeloboc – sat deosebit prin diversitatea gospodăriilor, prin frumusețea fântânilor și prin aspectul caselor.

Un dar de la Dumnezeu pentru întreaga comună este Izvorul Morii. Așa a vrut natura ca apa acestui izvor să vină dintr-o stâncă, care pe vremuri avea lângă el chiar și o moară, iar acum apa cristalină, limpede și răcoroasă a acestui izvor alimentează câteva sate din vecinătate și o bună parte a locuitorilor din orașul Orhei.

Acesta este leagănul copilăriei mele, unde am copilărit și copilăresc, fiind înconjurat de o multitudine de daruri ale naturii și cu o deosebită plăcere invit toată lumea dornică de frumos și mister să-l viziteze și să-l descopere.

Livia POJAR, clasa a VI-a, satul Piatra

SATUL MEU, COMOARĂ RARĂ

Incântător e satul meu, Susleni! O deosebită atracție turistică și spirituală sunt cele două biserici ce vestesc celor care intră în sat că aici locuiesc oameni cu credință în Dumnezeu. Cele două lăcașuri sfinte, zidite la 1898 sunt biserica „Adormirea Maicii Domnului”, din partea de jos a satului și biserica „Minunea din Colose a Arhanghelului Mihail”, ce-și înalță fruntea spre cer în partea de sus a Suslenilor. O mândrie pentru sat sunt și personalitățile care au marcat viața suslenenilor și care ne-au dus și ne duc faima în toată lumea: Vasile Harea (1895-1987), profesor și publicist, deputat în Sfatul Țării, Vladimir Stângaciu (1907-2002), general de aviație în Armata Română, Gheorghe Cunesco (3 aug. 1914, în Susleni, jud. Orhei - 2000 - București), Mihai Garaz (1930-1990), preot, publicist, prozator, Vladimir Curbet (1930-2017), maestru de balet, fondatorul ansamblului de dansuri populare „Joc”, Iurie Sadovnici-Orheianu (a.n. 1951), compozitor, cantautor, artist emerit al Republicii Moldova.

Deosebite sunt la Susleni și mâncărurile, mai ales cele gătite pentru mese de sărbătoare, dar nu numai. La noi găluștele se fac foarte mici. Borș scăzut ca la Susleni să mai cauți. Dar ce mai plăcinte? Despre vin ce să mai vorbim? E domnesc și se găsește în beciul oricărui gospodar. Bineînțeles că și viile pot fi o atracție turistică pentru străinii care ne vin în sat.

Satul Susleni este înconjurat de păduri frumoase ce purifică aerul. Ele sunt deosebite în toate anotimpurile. Vino aici

toamna, când frunzele ruginii se desprind de pe copaci, așternând un covor multicolor la poalele satului... Iar primăvara, vara? Copacii înalți și trilurile de păsări, parcă semănate prin coroanele lor, ne duc cu mintea la cântarea cerească, la o vrajă nepământească. Iarna însă oferă localității o altă strălucire, mai cu seamă când prin văile îmbrăcate în straie albe de zăpadă răsună strigătele zglobii ale copiilor ce se dau cu săniuța... Chiar dacă iernile nu mai sunt așa cum ne povestesc bunicii că au fost: cu lungi troiene călătoare... totuși, ne bucurăm din plin de ele.

Vara, în vacanță, copiii se plimbă cu bicicleta, se scaldă în iazul de la marginea satului și se zbenguie jucând diverse jocuri preluate de la alții sau inventate de ei, astfel că în nici un anotimp nu există loc de plictiseală.

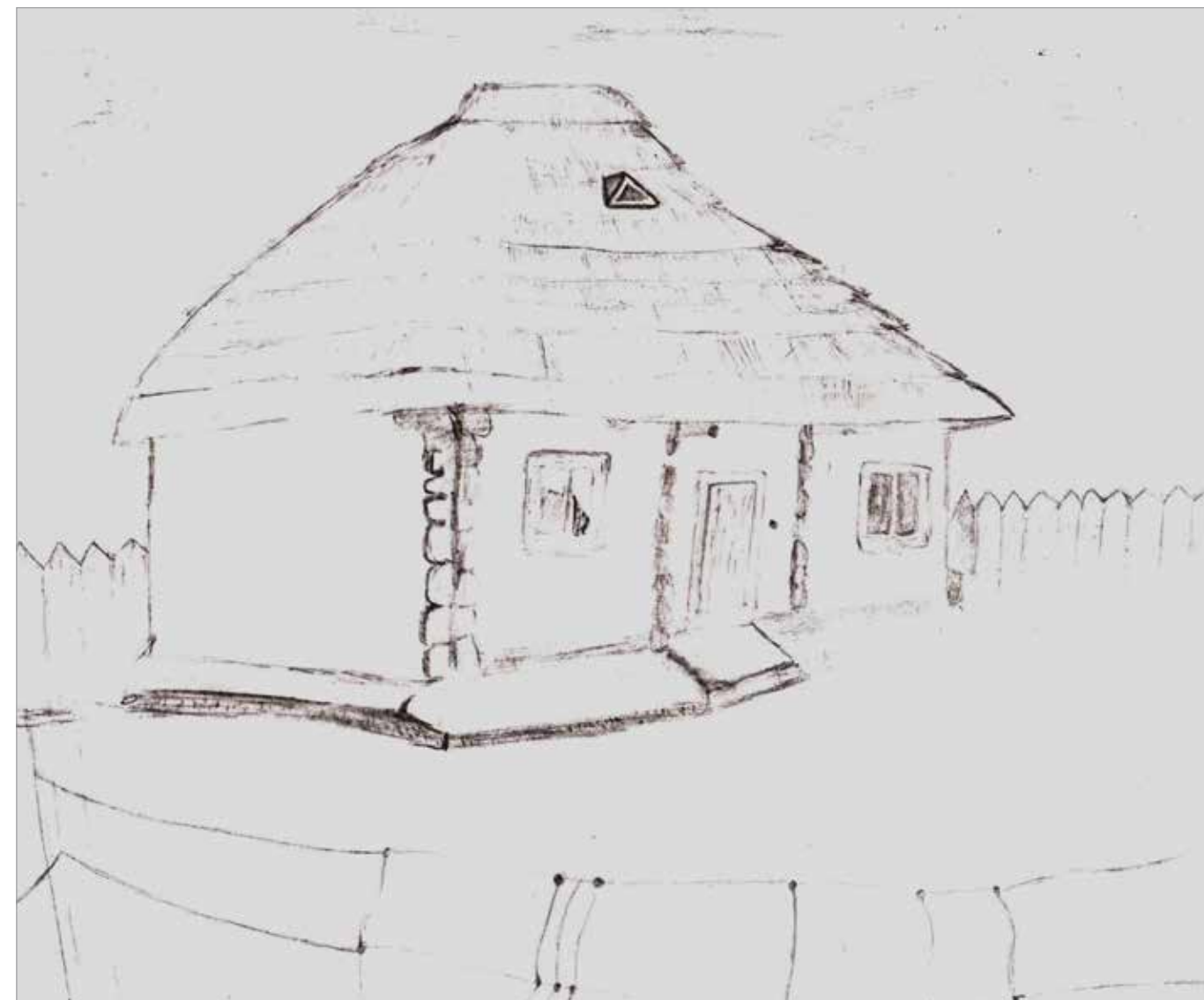
Câmpiile ce se întind în jurul satului sunt mănoase și pline de bogății pentru cei care le muncesc pe tot parcursul anului. Iar copiii sunt obișnuiți de mici și cu munca la câmp, ajută părinții și învață cum să devină gospodari la rândul lor.

Eu cred că satul nostru este atractiv, deoarece este foarte frumos – atât prin oamenii care îl locuiesc, cât și prin natura ce-l înconjoară. Desigur, nu poți cuprinde totul într-o singură zi, precum nici descrierea acestei comori nu poate încăpea doar pe o coală de hârtie. Poți savura din frumusețea satului, dacă îl vizitezi.

Tatiana GUJA, clasa a VI-a, satul Susleni

SATUL MEU-

SATUL SUSLENI

Satul Susleni este ca o primă dragoste, care îți rămâne în suflet pentru toată viața. Acest loc este o minune de frumusețe de care, cu siguranță, voi fi atașată mereu. Pentru mine, cel mai frumos diamant, care, de-a lungul secolelor, a avut parte de o șlefuire continuă, este modestia oamenilor de aici. Strălucirea acestora o vezi în relațiile dintre oamenii simpli. Fără îndoială, la Susleni multe te fac să te uimești. Nu te poate lăsa indiferent nici „Casa Bătrânească”, ajunsă muzeu în sat. „Casa Bătrânească”... uitată parcă în mijlocul ogrăzii, mică, proaspăt văruită, abia de se zărește de după bolovanul ce o tot străjuiește.

Cu ferestre mici, din lemn, cu perdele albe, căsuța cu prispa în fața, își deapănă amintirile unor vremi demult apuse. Știut lucru că pentru fiecare țăran casa nu constituia doar un spațiu material într-o odihnă, ci mult mai mult: un refugiu pentru trup și suflet, a fost și rămâne altarul dragostei și ocrotirii vieții din veac și până în veac. În fiecare obiect dintr-o casă țărănească este crestată proza vieții, dar și poezia; se desprinde din toate și acea melodie ce cheamă seminția în eternitate.

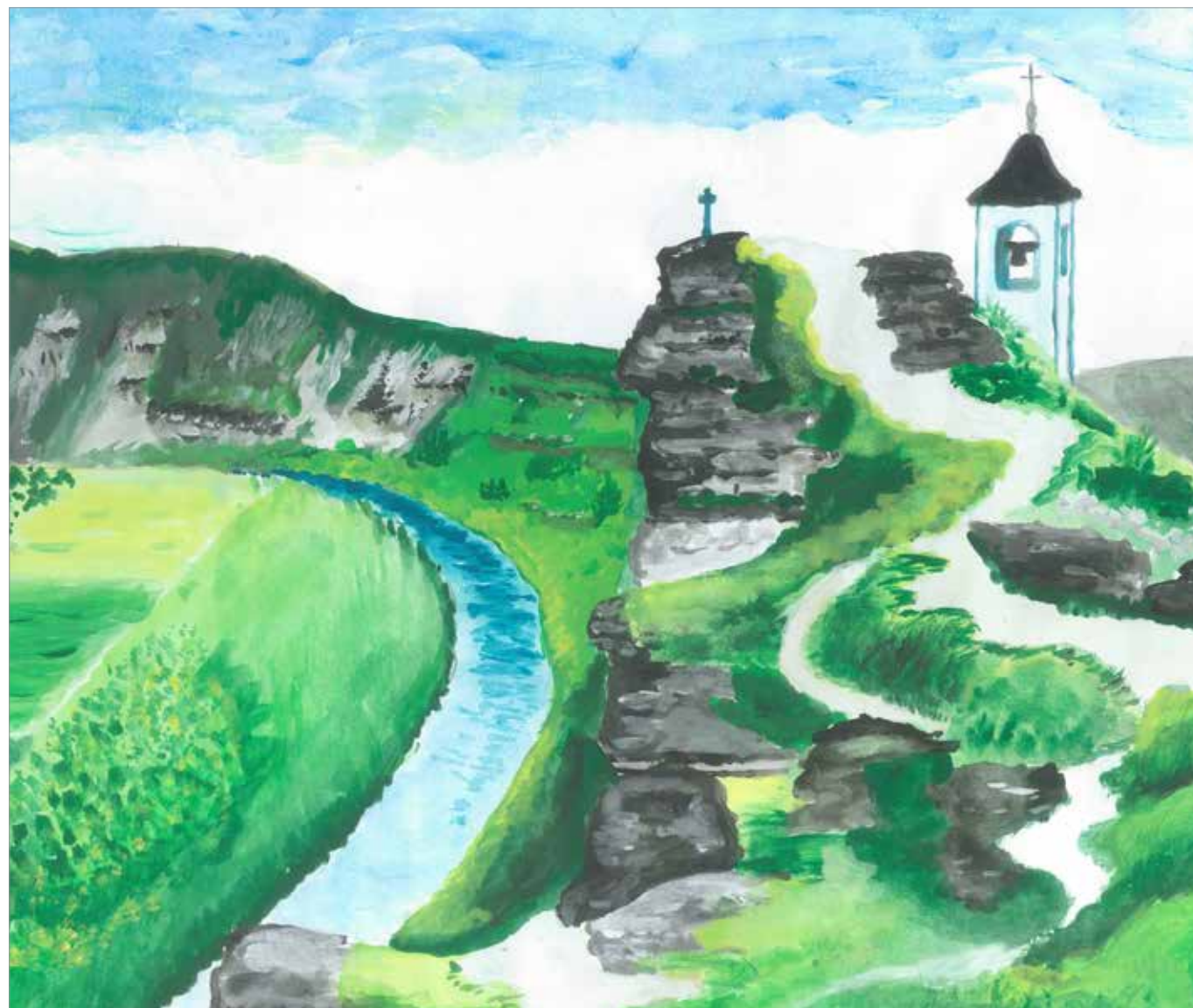
Casa și satul sunt locuri sfinte. Toate câte se întâmplă aici sunt viață, tradiție, obicei, datină, speranță, suflet ce nu cunoaște murirea.

Satul Susleni există și va exista atâta timp cât va dăinui suflul acestor oameni, cât va dăinui frumusețea din jur, creată de Bunul Dumnezeu și izvorâtă din dragostea consătenilor mei. Din tot ce este, din tot ce avem în jur, deopotrivă și din modestia pe care o avem dăm celor care ne trec pragul cu dragoste. Indiferent ce va fi mâine, Susleni a fost, este și rămâne pentru mine: acasă.

Alina CONDREA, clasa a VIII-a, satul Susleni

LEAGĂN DE POVESTE

RAIUL SUFLETULUI MEU

Orheiul Vechi îl asociez cu edenul creat de Dumnezeu. Cred că însuși Domnul și-a scos penelul și a zugrăvit această frumusețe a plaiului, această feerie ce îți încântă inima și este de nedescris în cuvinte. Privind-o cu ochiul liber, rămâi vrăjit de fantezia Creatorului.

Ridicându-te pe vârful dealului, rămâi uimit de priveliștea ce se întinde în valea râului. O așezare ce se află ca pe o insulă, înconjurată de stânci înalte, care străjuiesc, secole la rând, satul și care au stat neclintite în fața tuturor năvălirilor barbare. La poalele stâncilor își duce încet la vale bătrânul Răut, încercuind frumos acest colțșor de rai. Pe muchia dealului se înalță Biserica „Adormirea Maicii Domnului”, constituind un legământ între cer și pământ. Mai jos ai prilejul să treci pragul mănăstirii, săpate în piatră. E o capodoperă ce uimește pe fiecare om ajuns aici. Nu cred că este pe pământ un loc mai sfânt pentru rugăciune și mântuirea sufletului.

Satele din preajmă, ce intră în comuna Trebujeni – Butuceni și Morovaia – sunt străbătute de un singur drum. De o

parte și de alta a acestuia poți vedea case de epocă, acoperite cu șindrilă, cu prispe și stâlpi ciopliți din piatră, iar porțile sunt de lemn, frumos ornamentate. Aici au trăit și trăiesc oameni gospodari și primitori. Străbunii noștri, cum se vede, au depus suflet în crearea fiecărei gospodării. Astăzi ei nu mai sunt, dar li s-a înveșnicit numele prin lucrurile lăsate drept moștenire. Pentru a demonstra ospitalitatea neamului nostru, în aceste sate s-au deschis multe pensiuni turistice ce-și țin ușile larg deschise pentru oaspeți.

Cine n-a călcat pe aceste locuri – să se grăbească. Îl asigur că va rămâne îndrăgostit de ele pentru totdeauna, ba va și reveni ori de câte ori îi va fi dor de locuri minunate, sau pur și simplu, va dori să pășească cu talpa goală prin Paradis.

Liviu JOMIRU, clasa a VIII-a, satul Trebujeni

PLAIUL MEU-COMOARĂ SFÂNTĂ...

Sufletul istoriei, imprimat în tot și în toate la Trebujeni, frumusețea naturii din jur creează o atmosferă de liniște sufletească și încredere în puterile tale. Vestigiile arheologice, ansamblurile rupestre, toate vorbesc despre o istorie adevărată, vizibilă.

La intrarea în sat, în partea stângă, pe malul râului Răut ce străbate localitatea, stau de sute de ani băile orientale, construite în secolul al XIV-lea. Sunt urme ale Hoardei de Aur... De altfel, Complexul muzeistic „Orheiul Vechi” se află, sub cerul liber, între satele Trebujeni și Butuceni. Tot aici mai poți vedea rămășițele vechii cetăți Orheiului Vechi.

Aflându-te la Trebujeni simți cum ți se deschide parcă a doua respirație. Pădurea din fața satului face ca aerul să fie curat și foarte sănătos. Dar cât de valoros este vechiul izvor de aici? Se spune că apa lui are puteri miraculoase în tratarea diferitor boli. Poate de aceea oricine a băut apă din acest izvor, a venit și a doua, și a treia oară

la Trebujeni. Sau poate de aceea că în stâncile de piatră, după cum se vorbește pe la noi, își are nemurirea un suflet sacru, care te ademenește să revii pe aceste locuri ori de câte ori ai vrea să te contopești cu istoria și cu locuri pline de vrajă. Ceea ce este foarte adevărat este că frumusețea meleagului meu fascinează orice privire.

Madina ERHAN, clasa a VII-a, satul Trebujeni

Activități de cunoaștere a patrimoniului cultural și natural al satului de baștină, organizate în cadrul proiectului „Tinerii din Orheiul Vechi – vocea pentru promovarea durabilă a rezervației”.

Curs practic de fotografie în arealul Rezervației Orheiul Vechi, în imagine câștigătorii Concursului „Potențialul cultural și natural al localității - mândria satului”

Elevii Gimnaziului „Vasile Lupu” din s.Susleni, în excursie la Hârtop

Elevii IP Gimnaziul Furceni, în excursie la Defileul Selitra și Stânca Corbului

Elevii IP Gimnaziul Ivancea, în excursie la Conacul Balioz

Elevii IP Gimnaziul Marcăuți, în excursie pe malul Nistrului

Vizită de cunoaștere a patrimoniului cultural și natural în arealul Rezervației cultural-naturale Orheiul Vechi.

Elevii IP Gimnaziul Piatra în excursie la Stânca Mâgla

Elevii IP Gimnaziul Holercani, în excursie la peștera din s.Holercani

Elevii Gimnaziului „Ioan Sârbu”, în excursie pe Dealul Chiclăului

Elevii IP Gimnaziul Trebujeni, în excursie la Defileul Râpa Ciobanului și la situl arheologic Trebujeni-Scoc

Drumeție în arealul Rezervației Orheiul Vechi, în imagine câștigătorii Concursului „Potențialul cultural și natural al localității - mândria satului”

Despre Mișcarea Ecologistă din Moldova

Mișcarea Ecologistă din Moldova (MEM) este o organizație neguvernamentală, non-profit, apolitică, creată pe principiul liberei asocieri a cetățenilor Republicii Moldova și a organizațiilor obștești al căror obiectiv major este restabilirea armoniei triadei NATURĂ-OM-SOCIETATE.

Viziunea: Protecția mediului înconjurător este problema principală a lumii în care trăim, restabilirea echilibrului natural, conservarea și îngrijirea patrimoniului natural și cultural de care dispunem și crearea unei stări de spirit pro-ecologie în societatea moldovenească constituie preocuparea majoră a Mișcării Ecologice din Moldova.

Misiunea: MEM are misiunea de a contribui la formarea unei viziuni și conștiințe ecologice a cetățenilor, ecologizarea societății și schimbarea spre bine a mentalităților colective față de mediu prin instruire și educație ecologică.

Valorile:

- Profesionalism și responsabilitate în abordarea problemelor – MEM o sursă de informație veridică despre mediu și cultură;
- Responsabilitate față de mediul înconjurător prin asumarea angajamentului de a direcționa politicile și practicile organizației precum și de a face presiuni la nivel de instituții de stat către o dezvoltare durabilă;
- Consecvența în acțiunile întreprinse, menținerea acțiunilor conform declarațiilor și, respectiv, transpunerea în activitatea organizației a valorilor dezvoltării durabile.

Pentru a-și realiza misiunea, MEM își canalizează energiile la elaborarea și implementarea de proiecte pe următoarele direcții și domenii:

- **Educație ecologică, informare și instruire**
- **Dezvoltare durabilă a patrimoniului natural și cultural, turism ecologic și durabil, agricultura ecologică**
- **Atitudini și campanii de presă**
- **Accesul la informație și participarea publicului la luarea deciziilor**
- **Contribuție la editarea Revistei Natura**

Date de contact:

Mișcarea Ecologistă din Moldova

Adresa: str.S.Lazo 13, MD-2004, Chișinău, Republica Moldova

Pagină web: www.mem.md

Email: mem@mem.md

Tel: +373 22 237149

NATURA

Revista întregii familii

REVISTA NATURA, UN PRIETEN FIDEL

Publicația periodică independentă NATURA a luat ființă în 1990, fiind editată, de atunci până în prezent, fără întrerupere. Este o revistă de ecologie, turism și cultură, apolitică, tipărită lunar, la Chișinău, în 16-24 pagini, color. În aproape 30 de ani de existență, revista NATURA s-a plasat printre cele mai citite publicații din R. Moldova și a reușit să devină un nume de referință în ecologia și mass-media națională și regională.

Revista NATURA are drept obiectiv informarea corectă și obiectivă, sensibilizarea opiniei publice și mediatizarea problemelor de mediu, sociale, dezvoltare durabilă, tineret, învățământ, societate civilă, dezvoltare comunitară, turism, cultură ș.a.

Fiind o publicație realizată de ziariști profesioniști, revista NATURA se bucură de credibilitate în fața opiniei publice din țară și de peste hotare. NATURA este așteptată în mii de case și instituții din R. Moldova.

Revista NATURA poate intra și în casele dvs., cu articole de ecologie, turism, cultură, cu fotografii inedite, cu invitații la călătorie în cele mai pitorești locuri din Țară și din lume!

Vă puteți abona la NATURA în orice oficiu poștal din Republica Moldova, precum și la distribuitorii autorizați de difuzare a presei.

Pentru comunitatea românească din afara granițelor Republicii Moldova, este disponibil abonamentul on-line (format PDF), care poate fi perfectat accesând pagina web: abonare.natura.md